

Jesenice dža

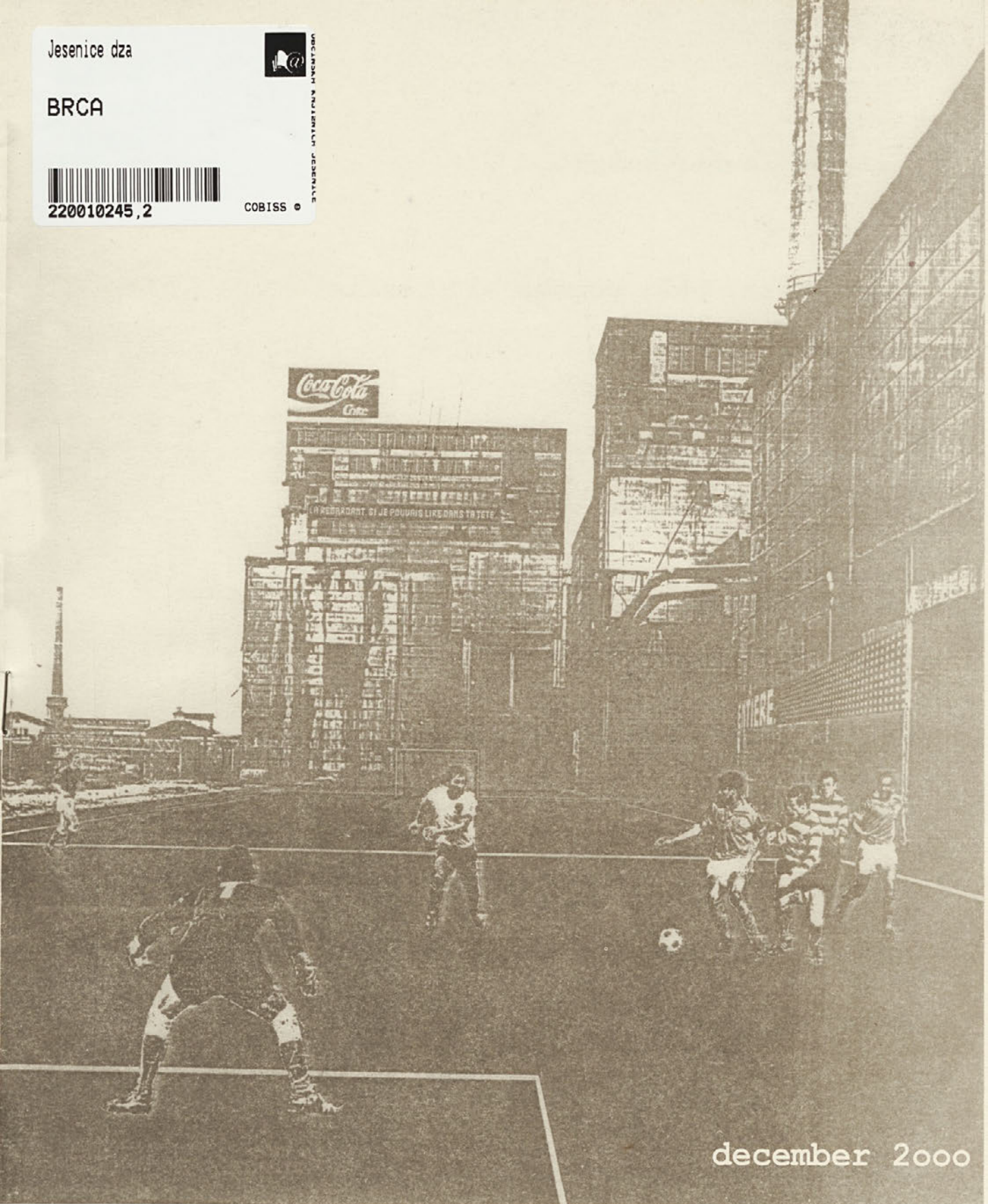
UČENIKAM ANTIKUMULATIVNO

BRCA

220010245,2

COBISS

december 2000

časopis

kluba

jeseniških

študentov

BRCA

2

kazalo

identiteta; naša poguba ali rešitev	4
internet (od kulture, do drog in drugih duhovnih omam)	5
v iskanju grešnega kozla ali slabič je ta, ki išče druge, da jim očita šibkost	5
racionalna provokacija bog zajebal v babilonu	6
jeseniška vizija prihodnosti	7
kratek sprehod skozi zgodovino jesenic	8
dimaj	9
dnevnik o dneh padajoče vode	10
»pol kile droge, prosim!«	10
getwork	11
dnevnik novopečene študentke	12
mood swings z marušo	13
kronika s krono, poroča sassy fish	14

brca so:

uvodnik

Se Jesenice prebujajo, se sprašujem ob tem, ko se s prijatelji in znanci pogovarjam o Jesenicah. Na en način, da.

Ko sem namreč opazoval dogajanje na Jesenicah, sem tu najbolj pogršel prisotnost potrebnega dialoga o razvoju mesta in občine. Razvoj ni odvisen le od Občine Jesenice in njenih pristojnih služb, pač pa je razvoj (pa naj gre za ekonomski, socialni, kulturni, politični razvoj) odvisen od vseh tistih, ki jih življenje v naši občini zadeva. Življenje v jeseniški občini zadeva v prvi vrsti njene prebivalce. Kot obliko demokratičnega organiziranja občanov zadeva Občino Jesenice. Zadeva gospodarske družbe, ki dajejo kruh prebivalcem. In nenazadnje zadeva državo Slovenijo, saj Jesenice so del te države.

Na ta način pridemo do ugotovitve, da razvoj zadeva tri različne sfere: javnost, politiko in zasebno sfero. Javnost predstavljajo prebivalci organizirani v različne oblike povezovanja (društva, sindikati, zavodi,...), zasebno sfero predstavlja gospodarska pobuda (motiv je profit), politiko pa predstavlja lokalna (in državna) oblast.

Kaj lahko vsaka od teh sfer ponudi? Javnost izraža svoj interes (po razvoju), oblast (prek politike) usmerja razvoj, gospodarstvo pa je tisto, ki ustvarja pogoje (zagotavlja dohodek) za načrtovanje in izvajanje razvojnih programov. Razvojni programi morajo biti neločljivo povezani s temi tremi sferami.

En takšen primer: Klub jeseniških študentov opozarja Jesenice, da pravzaprav sploh ne vemo kdo smo in zato ne vemo kaj sploh hočemo. Torej je v javnem interesu, da se to ugotovi. Ker je KJŠ le eden izmed mnogih (v občini), se s svojim projektom obrne na politiko (oblast), ki takšno pobudo sprejme ali pa ne (politika je namreč odločanje). V primeru, da oblast, ki je v skupnosti nad vsemi, odloči, da je vprašanje pomembno in da je nanj potrebno odgovoriti, bo zato iz svoje oblastne pozicije lahko poiskala potrebne vire in poiskala načine, da jih združi. KJŠ je vir novega znanja (zakonitosti tržnega gospodarstva se naša generacija uči prva!) in idej, Občina Jesenice (z županom na čelu) odpira študentom vrata, Acroni (gospodarstvo) pa je finančni vir. Na takšen način se pripravlja projekt DIMAJ v Hrenovici.

Zakaj je ta projekt tako pomemben za Jesenice? Jesenice potrebujejo novo: sedaj imamo novo odlagališče komunalnih odpadkov, imamo novo plinovodno omrežje, imamo prenovljeno (novo) gledališče, imamo novo cesto pa še kaj – imamo novo infrastrukturo. Ta je namenjena ljudem. Vendar, ali so tudi ljudje novi? Če pretepajo turiste, dejansko so novi. Vendar si takšnih (novih) ne želimo. Hočem reči, da če hočemo tudi novega Jeseničana, moramo vlagati vanj. To pomeni, da je potrebno omogočiti mu, da bo sledil gospodarski tekmi – vir pa je znanje. Če se torej Jesenice hočejo (humano) razvijati je potrebno vlagati tudi in predvsem v ljudi. To pomeni zagotoviti pogoje (naloge Občine) za njihovo delovanje. Prepričan sem, da se incident s turistom ne bi pripetil, če bi mladi imeli možnosti vključiti se v tiste dejavnosti, ki ga zanimajo. Vendar, ker nima prostora, kamor bi lahko šel, se »pase« po cesti in dela neumnosti. Pritegnimo posameznika iz družbenega roba v njegovo sredino, dajmo mu prostor. Ta prostor je na Jesenicah Hrenovica – center, brez katerega živimo že predolgo.

Blaž Račič

identiteta; naša poguba ali rešitev

K

ot prvo naj se opravičim našim bralcem, če se bom ponavljala. Ampak mislim, da sta identiteta in komunikacija izredno pomembna za »preživetje Jesenic«.

Politike Železarne Jesenice ne poznam do potankosti. Nekaj se je ohranilo, ostalo je propadlo (če se motim se opravičujem). Velike, za našo identifikacijo pomembne dimnike, razen enega so podrli, mesto rdečega prahu ima še nekaj časa čist zrak. Hokej ni več aktualen (za izgubo identifikacije bi v tem primeru posredno lahko krivili g. Prašnikarja, ker je povzdignil slovenski nogomet). Zbiranje papirja, kar je nekaj povezovalo jeseniške šolarje in jih povzdigovalo v sam jugoslovanski vrh, je neuspešno, odkar so ga obdavčili. Ostajajo pa narcise, pa nenezadnje ostaja multietničnost. Menim, da te kulture niso izključujoče, kar dokazujemo že več kot pol stoletja.

Živimo v dokaj mirnem mestu (v primerjavi z daljno okolico). V začetku 90-ih pa smo se prenehali imenovati Jeseničani, ampak kot Bosanci/Bošnjaki, Črnogorci, Hrvati, Makedonci, Slovenci, Srbi... (v abecednem vrstnem redu) in se družimo s pripadniki iste skupine. Torej smo se poenotili vsak s svojo večjo skupino, ker skupne bolj globalne točke nismo našli. Zgodovina nas uči, da je to nevarno (sem novopečena študentka zgodovine); Avari so konec 6. st. poseljevali in obvladovali precejšen del Evrope in so bili »priznana politično-vojaška sila«. Ob osvajanju in naseljevanju so se tako naselili na različnih območjih. 822.-ga pa so Avari zadnjič omenjeni v pisnih virih. Torej, da bi tako veliko ljudstvo izginilo v bojih je takorekoč nemogoče. Da bi se nad njimi izvedel popolni genocid tudi. Predvidevajo (po mojem skromnem mnenju upravičeno), da so se med različna ljudstva poseljeni Avari enostavno asimilirali. Torej, ko so živeli med Slovani so prevzeli njihove navade, jezik,... Kmalu so se identificirali kot Slovani in ne več kot Avari. Na to kažejo tudi grobovi: ljudje z značilno glavo za

Avare so pokopani po slovanskih šegah in navadah.

Identiteta je torej izredna pomembna za ohranitev Jesenic kot skupnosti. Poiskati moramo:

- ali skupno identiteto, kar bo težko, vsaj trenutno, saj ni večjega, pomembnejšega simbola (Gledališče Toneta Čufarja, Gimnazija, Srednja šola,...?), ki bi zadoščal za identifikacijo celotnega območja

- način intreakcije, različne skupine, katerih pripadniki se z njimi identificirajo že obstajajo. Če najdemo primeren način interakcije med temi skupinami, bomo z vsako skupino našli kakšno skupno točko. Torej vsem skupinam je skupno nekaj; smo Jeseničani, prebivalci (v dobrem in zlu) Jesenic, vendar je pomembno, da te skupine imajo skupno identifikacijo in da so pripravljeni živeti v skupnosti z drugimi skupinami, v sožitju. Primer: Hrvatje, ki se čutijo pripadnike hrvaške skupnosti (na Jesenicah, če le-ta obstaja), pripravljajo srečanje na kateri bodo predstavili svojo kulturo oziroma bodo praznovali praznike po njihovih običajih. Na to srečanje povabijo ostale Jeseničane. Vabilu se odzovejo posamezniki, ki pripadajo drugim skupinam. Ustvari se, interakcija, saj se

tam srečajo z drugimi, ki jih bodo povabili na svoje srečanje...

Interakcija med skupinami, ki že obstajajo bo privedla do sožitja in do identifikacije s »svojo« manjšo skupino, ki bo pripadala večji – jeseniški. Obstaja pa nevarnost: glavno pravilo pripadnosti skupini mora biti »live and let live«, saj bo le sožitje obrodilo sadove.

Načeloma sem proti tvorjenju skupin in predalčkanju ljudi in ne vem, ko je družba zrela za nenasilno drugačnost, dopuščajočo interakcijo. Vendar, na osnovi sedanjega stanja verjamem, da je to le ena od možnih rešitev problema pomanjkanje skupne identifikacije. Sedaj torej potrebujemo interakcijo. V svetu, kjer je malo ljudi brez telefona ali mobitela, še manj pa brez obojega, naj to ne bi smelo težko. Potrebujemo le še vero, da to hočemo.

Še enkrat za konec: live and let live.

Neja Šmid

Sovraštvo je narobe obrnjena ljubezen

*Zakaj me je strah umreti?
Zakaj mi ni dovoljeno?*

*Zakaj me je strah ubijati?
Zakaj mi ni dovoljeno?*

*Zakaj nisem jaz izjema?
Da bi lahko umrla.
Da bi lahko ubijala.
Da bi ti lahko pogledala v oči.*

23. 9. 2000

Neja

D

odobra sem se že vsidral v teje naši prestolnici in zaenkrat se mi kar lepo godi. Ampak pustimo sedaj fakse in podobne stvari in se usmerimo v aspekt ljubljanskega življenja, ki se mu reče kultura (ali pa žuriranje če hočete). Če začnemo pri »visoki kulturi« - <http://www.cd-cc.si> stran Cankarjevega doma. Oglejte si tudi stran kluba K4 - <http://www.k4.org>, za tiste, ki so malo bolj »podzemne« narave (underground) pa seveda Metelkova mesto - <http://www.ljudmila.org/metelko/>, pa recimo KUD France Prešeren je tudi ena zanimiva zadeva - <http://www.kud-fp.si/kud/>. No toliko o tem...no recimo se stran, ki nima nepostredne zveze s kulturo, stran revije Mladina, kjer najdete skoraj vse članke iz trenutne revije (seveda z nekajdnevno zakasnitvijo) - <http://www.mladina.si>. Če gremo v malo

internet (od kulture, do drog in drugih duhovnih omam)

drugačne vode na študentski areni mi je prisel v roke listek z napisom konoplja.org. O gandhi si lahko preberete na naslovu - <http://www.konoplja.org>. Glede na to da je stran v povezavi z Uradom za droge RS bi se o prokanabis sceni težko govorilo ampak v redu, oglejte si pač. Ko smo že pri travi, ena verjetno bolj objektivnih strani - <http://www.yahooka.com>. Za vse amsterdamarje pa <http://www.smokersguide.com>. No, kot veste, se zloraba drog kaznuje, kako in zakaj pa si lahko pogledate na strani zakonodajalca, torej Državnega zbora RS, na http://www.dz-rs.si/si/aktualno/spremljanje_zakonodaje/sprejeti_zakoni/sprejeti_zakoni.html (stran sprejetih zakonov državnega zbora - iščite: mamila, droge). Za konec pa še stran, ki mi je, ne vem zakaj, padla v oči: <http://www.rkc.si>.

v iskanju grešnega kozla ali slabič je ta, ki išče druge, da jim očita šibkost

2757

Z

ato, da za trenutek doživi plehki občutek večvrednosti in je njegov ego sit. Do naslednjič, ko spet šibak, osamljen in sovražen slep!, beži pred sabo. Dolgo se s tem ne bo tolažil, pogubljen bo ali pa bo pogubil na milijone drugih in evolucija se ustavi.

Naj vas ta preroški začetek ne ustraši, je del neke moje pesmi, ki je nastala po pogovoru z nekom, katerega bi lahko našla v tistem slabiču iz naslova.

Takšnih je na tisoče in če bi se z žalostjo ustavila pri vsaki prestrašeni duši, bi se mi še zmešalo. Govorim o ljudeh, ki jih srečujemo vsak dan, o ljudeh, ki smo včasih tudi sami, a vsi se niso sposobni spopasti s predsodki, ki so zazevali v sodobni družbi. S tem, ko se je družba individualizirala, ni prišlo le do večje svobode posameznika, ampak tudi do določene osamljenosti. Družba ne skrbi več za posameznika, ampak je prišlo do obratnega fenomena, ki pa kljub večjemu manevrskemu prostoru za ustvarjalno življenje prinaša tudi večjo potrebo po varnosti, pripadnostim, zaščiti s strani nečesa močnejšega od nas. To je logični proces, ali pa imamo socializem v genih, kakor vam drago, je dejstvo, da nas številni predsodki omejujejo in da le-ti ne bodo izginili sami od sebe. Ko je človek prestrašen, je sposoben početi grozljive stvari. Poglejte vojne. Človek se transformira v znanstvenofantastično zver, ki ubija in posiljuje vse kar leze in gre. Mi se seveda pred TV-ekrančki svetniško zgražamo in smo prepričani, da česa takšnega ne bi mogli storiti. Res ne? Mar ni tudi to »zver« rodila človeška mati? Zver se kali in razvija počasi, vzporedno z naraščanjem blaznega strahu in ko nas je pošteno strah tega, da nas nekdo ogroža (pa čeprav je to morda le v naših glavah), bi najrajši postali bog in vzeli stvari v svoje roke. Kje smo že to videli? Seveda; nacizem, fašizem, ksenofobija; in tu te vprašam, človek, preden postaneš slabič, zakaj se ne ustaviš? Zakaj nisi bolj hvaležen, bolj skromen? Zakaj se sploh primerjaš z ostalimi in od kod ti predrznost, da sodiš?! Nered, ki ga vidite, je v vas samih. Vesolje je v vas samih in mir je v vas samih. Vse kar se nam v življenju dogaja, je zgolj odsev tistega, kar nosimo v sebi. Ni nam dano, da bi lahko upravljali z drugimi, dano pa nam je, da spravimo v red sebe in pustimo drugim, da so kar so, tako ljudem kot živalim in rastlinam.

Mission impossible? Ni res. Naslednjič, ko boste iskali nekoga, da lahko s prstom pokažete nanj, ob čemer se takoj zdite sami sebi pomembnejši, bolj upravičeni do tega življenja, razumnejši, oh in sploh bolj sveti, se ustavite v prepuščanju tem občutkom in se vprašajte: kdo pa sem sploh jaz? Kajti, če nečesa ne razumeš, še ne pomeni, da nima smisla, in žal (ali pa tudi ne), človek, ne razumeš vsega. Lahko bi sprejeli svojo majhnost-veličino in hvaležno dihali, sprejeli situacijo, imeli radi sami sebe, ne bi več dovolili strahu, da nam odžira življensko moč, kar nas prisili v samoobtoževanje in obtoževanje drugih. Namreč, ko sodimo, tekmujemo z naravo, tekmujemo z višjo silo - in narava (na srečo!) vedno zmaga. Zakaj? Ker ne tekmuje, ampak zgolj in predvsem - ljubi.

racionalna provokacija: bog zajebal v babilonu!

od tabloidov,
globalizacije, do
nekega stolpa

4098

S

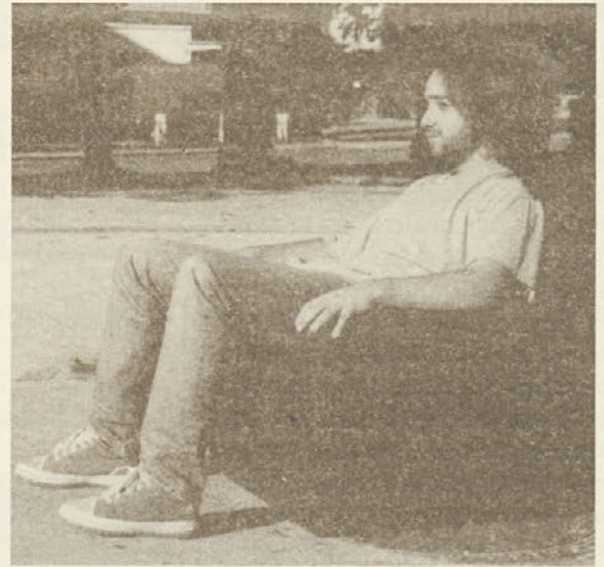
enzacionalizem je ena butasta zadeva. V medijih se ga ponavadi prepozna v obliki raznih kričečih naslovov (kakršen je naprimer primaknjen temu sestavku), katerim so prilepljeni še pridevniki tipa megaškandalozno, nedojemljivo, ultratragično. Temu se lahko z eno besedo strokovno reče nategovanje naroda. Okej bi rekli boli mene za naslov, pač finta kaj češ, glavna je vsebina članka. Vse lepo in prav samo ponavadi bombastičnemu naslovu sledi ravno tako bombastično nakladanje. Saj ne rečem, da bi novinarji lagali ali kaj podobnega, saj jih razumem v tej dobi krutega kapitalizma, kdo bo pa opazil, če bo v članku nekaj zlomov več, nekaj več mrtvih, pol pogorele vasi namesto enega hleva, malo veze z naslovim samim... Opravičiti je treba naslov in seveda dobro ime, razkriti je treba vse pikantne podrobnosti tudi, če jih recimo ni. Stvar se mora prodajat.

Uf, tukaj se popravljam senzacionalizem je prav ena fina zadeva, saj naklade ali pa rejtingi, odvisno od medija, ob kakšnem še posebno posrečenem nategu, zrastejo. Morda se pojavlja vprašanje o blagodejnosti takega početja in sploh takih medijev na ljudski intelekt ampak jebi ga gospodarstvo pa le laufa.

Pa še to, ljudi je treba imeti pod kontrolo, tako ali drugačne in če ljudje verjamejo raznim tračem kaj šele, da ne bi verjeli čemu drugemu. Še ena "pozitivna" lastnost senzacionalizma. Sicer pa so v dobi interneta (aja oguljene fraze se med ljudstvom tudi baje dobro primejo) kjer ljudje zmeraj več komuniciramo, a se po mojem mnenju zmeraj manj razumemo, razne bombastične zgodbe oziroma njih verbalna izmenjava, ob kavici naprimer, prav luštna in nadvse koristna zadeva.

Eee, morda pa problem sploh ni v medijih ampak v komunikaciji med ljudmi? Ljudje se med seboj ne razumemo, se ne štekamo, tako s sosedi čez dvorišče kakor z recimo zadnje čase aktualnimi Avstrijci. Okej, recimo da sosedsko nerazumevanje spada v kategorijo "foušije", finančne preskrbljenosti, izobraženosti in takih podobnih individualnih teženj. Za take stvari je potrebna samo "duševna" rast in razumevanje (adju ksenofobija) magari glejte Oprah (če vam seveda lastna inteliginca šepa oziroma se vam je preprosto ne da uporabljati, ali pa nimate popoldne kaj počet).

Druga stvar, ki se mi osebno zdi bolj tragična je komunikacija

med narodi na globalni ravni. Danes je veliko govora o globalizaciji. Saj je luštna zadeva ampak ne v smislu, kot si jo predstavljajo politični vrhovi. Za njih je preprosto: lepo globaliziramo celotno trgovino in bomo služili še pa še, če pa slučajno kakšna bolj revna država malo najebe pa je to pač neljuba žrtev. Ja, ja prihod-nost je baje svetla, čeprav se mi zdi taka globalizacija nadvse škodljiva. Stvari bi se morali lotiti iz popolnoma drugega zornega kota, ne iz prosvetnih, pač pa iz duhovnih sfer. Duhovnih sfer v smislu, da bi se ljudje res počutili kot en narod (da me ne bo kdo obtožil kakšne antislovenskosti oziroma veleizdaje - ki je zadnje čase zelo popularna stvar, ampak meni se zdi razdeljevanje na narode ena butasta zadeva; s tem pa ne mislim pestrosti kultur ampak recimo temu nerazumevanje pripadnikov druga naroda) in eno človeštvo. Klasično bratstvo in enotnost. Utopičen svet v katerem bil vladal razum in ljubezen če hočete, pa recimo vsi bi imeli skupne cilje, izboljšati bi hoteli same sebe, po možnosti bi ukinili denar, človeštvo bi cvetelo... smrk smrk ne? Tega ni in če človek vsaj malo pozna človeško nprav, ideja ostane točno tam kjer se je začela, v predelu možganov kjer se začnejo razne umne ideje tipa znam leteti, hoja skozi zid ni noben problem ali pa naprimer ideja o paradižnikih kot inteligentnih živih bitjih, s katerimi se je o sloati zanimivo pogovarjati... Za optimiste mogoče le pride v poštev tisti komad čez tisoč let, ko naju več ne bo...

Stanje je, tako kot je. Zaradi nerazumevanja tujčeve najosnovnejše stvari - jezika je prišlo že do prenekaterih konfliktov (saj poznate vic o kavboju in indijancu: kdo si, koza, a gorska, ne morska), pa tudi kri je že tekla in to v litrih. Treba je živeti naprej in morda nekje globoko v možganih zadrževati misel o skupni harmonični prihodnosti celotnega človeštva, pa se bo morda kaj začelo premikat...

Dolgujem še pojasnilo k naslovu. Stvar je vzeta iz svetopisemske zgodbe o Babilonskem stolpu. Po vesoljnem potopu so ljudje govorili isti jezik in so se naselili nekje na območju Babilona. Potlej so si pa rekli: "Dajte, sezidajmo si mesto in stolp z vrhom do neba in si naredimo ime, da se ne razkropimo po vsej zemlji!" Potlej pa uleti Bog in reče: "Glej vsi so eno ljudstvo in imajo en jezik... Zdaj jih ne bo nič zadrževalo, da ne bi storili, kar jim pride na um. Dajmo stopimo dol in zmešajmo tam njihov jezik, zato, da drug drugega govorice ne bodo razumeli." Stvar je seveda iz moje strani mišljena metaforično, pa tudi jebi ga, kaj morem, nisem jaz Biblije pisal.

Nejc Ropret

jeseniška vizija prihodnosti

P

oslopja aglomeracije bodo porušena, ker kazijo izgled mesta. Če bi dosledno upoštevali ta kriterij se lahko skupaj z aglomeracijo 8. decembra poruši vsaj še polovico Jesenic.

Poslopje aglomeracije, osameli ostanek jeseniške železarne, bodo po mnenju mnogih končno porušili.

Aglomeracija stoji na prostoru bivšega mestnega parka imenovanega Hrenovica. Po svoji konstrukciji je ena najmodnejših zgradb na Jesenicah in hkrati ponosna predstavnicca preteklega industrijskega časa. V merilu mesta je to eden najbolj prepoznavnih objektov, ki vizualno zaključuje Cesto železarjev in tako predstavlja vhod v mesto. Iz perspektive uporabnika avtoceste je opazen del mestnega tkiva in tako eden od simbolov Jesenic.

Te stavbe, ki so v »sramoto« Jesenicam, so bile zadnje desetletje prepuščene vandalizmu in propadu. Zgrajene so iz varjene jeklene in armirano-betonske konstrukcije, razkosavanje take konstrukcije je drago, kar je ob neurejenih lastniških razmerjih med občino in železarno edini razlog, da še obstajajo.

Kompleks sestavljajo tri stavbe, ki kljub »klavrnemu« zunanjem videzu vsebujejo kvalitete moderne arhitekture. Svetli zračni prostori velikih razponov omogočajo prilagoditve prostora za različne namene, še zlasti za javne (občinska uprava, knjižnica, kongresni center, sodobni galerijski prostori, mediateka...). V mestnem tkivu je kompleks umeščen na ključno točko za nadaljnji razvoj mesta, ki se bo po zazidalnem načrtu širilo proti jugu čez železniško progo. Nahaja se v bližini pomembnih mestnih funkcij, kot so srednješolski center, gimnazija, kino, gledališče, banka, glavna prometnica, železniška postaja in sedanji proizvodni prostori Fiproma - skladiščne hale zahodno od aglomeracije med Staro Savo in železniško postajo, ki se bodo v prihodnosti prelevile v poslovno-nakupovalno središče. S svojo specifično prisotnostjo v prostoru in novo vsebino bi objekti bivše aglomeracije povezovali stare in novo nastajajoče mestne funkcije v zvezno dinamično strukturo.

Neverjetno je, da v občinski upravi vse do danes nihče ni opazil kvalitete, skritih za nepriljavno fasado. Pred njihovimi nosovi

sredi Jesenic že desetletje neopažena stoji na pol zgrajena rešitev za prostorske probleme, kakršni so občinska uprava, gostujoča v levem krilu zdravstvenega doma, knjižnica, utesnjena na podstrešju gledališča...

Uničenje aglomeracije bo občino stalo 50 milijonov tolarjev. Od koderkoli že bo ta denar prišel, investiran bo v nekaj kvadratnih metrov na novo posejane trave. Isto vsoto bi lahko porabili za delno prenovo vsaj 1000 kvadratnih metrov največje od treh zgradb, ostale pa bi lahko z nizkimi stroški uredili v industrijski park, kakršnih je v Evropi kar nekaj.

Že leta 1994 je Špela Kuhar v svoji diplomski nalogi na fakulteti za arhitekturo v Ljubljani pokazala kvalitetno rešitev tega prostora, vendar nobena od njenih idej ne zanima ljudi, ki danes odločajo o usodi Hrenovice.

Rušenje teh stavb ne bo izboljšalo sedanjega nezavidljivega videza, sploh pa ne stanja Jesenic. Vprenovljeni obliki, z novimi in na novo organiziranimi vsebinami, bi aglomeracija lahko mestu in njegovim prebivalcem ponudila marsikatero kvalitetno spremembo. Ob reševanju že omenjenih prostorskih bi mesto lahko pridobilo tudi nove vsebine, denimo kongresni center, sodobni galerijski in gledališki prostori, skratka fleksibilne prostore, ki bi se sočasno odzivali na globalne dogodke, ki bi mesto povezovali s svetom (simpoziji, predavanja, kongresi, sejmi...), in prostore katere bi prebivalci mesta uporabljali za lokalne potrebe (občni zbori, kulturne prireditve, poroke...). Tako bi lahko ta zgradba postala aktiven simbol prenove Jesenic v sodobno postindustrijsko mesto z lastno prepoznavno identiteto. Rušenje teh stavb kaže na površno izdelano vizijo prihodnosti mesta, na nasilno in brezglavo "olepševanje" dotrajanih fasad namesto zvezne prenove vsebine; kaže tudi na pomanjkanje domišljije in konservativen odnos, skoraj strah pred drugačnimi, svežimi idejami, kar je tudi eden od glavnih razlogov za slabe delovne in bivanjske razmere na Jesenicah.

Porušenje teh objektov ne bi pomenilo samo še ene prenevljene sodbe članov občinske uprave, ampak tudi brazgotino v prihodnosti Jesenic in njenih prebivalcev.

Peter Ličen

G

orenjska, še zlasti bohinjski kot, je že v rimskem Noriku slovela po pridobivanju kvalitetnega železa. O tem pričajo arheološki ostanki.

Z naselitvijo Slovanov je železarstvo začasno zamrlo, ponovno pa oživel po prihodu Frankov. Gornjesavska dolina je takrat pripadla belopeški gospodi – Ortenburžanom, ki je pričela s t.i. rovtarsko kolonizacijo, ki je omogočila ponovno izkopavanje in predelavo železove rude. Najstarejši ohranjeni dokument, ki priča o tem, je Ortenburški rudarski red iz leta 1381. Svoboda postavljanja talilnih peči in taljenja železa, ki jo je prinašal ta dokument, je v te kraje pritegnila številne tujce. Leta

1538 je Bernard Bucellini zaprosil cesarja Ferdinanda I. za dovoljenje, da bi svoje železarske obrate preselil v dolino, k močnejšim vodnim virom. Tako se je železarstvo razširilo na Savo, Javornik in Plavž.

Po dobrih treh stoletjih in različni tujih lastnikih je bila leta 1869 ustanovljena delniška družba, Kranjska industrijska družba (KID). Ko so ob koncu 19. stoletja k sodelovanju privabili nemško firmo Vogel & Noot, so zgradili nove obrate, hkrati pa se je pojavil problem

kratek sprehod skozi zgodovino jesenic

pomanjkanja delovne sile. Delovna sila je nato prihajala od vsepovsod: Bohinja, Kroke, Dvora pri Žužemberku, Koroške, Štajerske, Furlanije, Porenja, Porurja, Westfalije, Gornje Šlezije, Poljske in Češke. Proces doseljavanja je pospešila še gradnja karavanškega predora in bohinjske železnice. S tem se je razvil tudi socialni boj, ki je rezultiral v organizaciji bolj ali manj uspešnih stavk, pojavilo pa se je tudi stanovanjsko vprašanje. Strokovni kader je bil praviloma neslovenski, saj KID za izobraževanje domačih kadrov ni imela interesa. Šele leta 1935 je KID zaradi pomanjkanja kvalificiranega kadra odprla Železarsko strokovno nadaljevalno šolo KID, ki v času vojne ni prenehala s poučevanjem. Nemci so jo sicer preimenovali v "Werkberufschule" in uvedli obvezni nemški jezik, česar pa se predavatelji niso držali. Po vojni so že leta 1945 pohiteli z obnovo pouka na Metalurški industrijski šoli.

V začetku 20. stoletja so bile Jesenice v ospredju dogajanja na slovenskem političnem odru. Slovensko-nemška narodnostna napetost je imela na Jesenicah svojevrsten značaj spričo močnega nemškega kapitala v KID. Čeprav do 1897 v jeseniški dolini ni bilo nobene politične organizacije, so se strasti že v prvih letih tega stoletja močno razplamtele. Tega leta je bilo pri Markotu na Stari Savi ustanovljeno Katoliško prosvetno društvo. Prišlo je do klerikalno-liberalnih nasprotij, ki so se najbolj kazala v ločenem delovanju kulturnih, športnih in strokovnih društev (o tem lahko preberete tudi na spletni strani občine Jesenice: www.jesenice.si).

O dejavnostih društev na Jesenicah sem v Železarju, ki je izšel 21. marca 1969, zasledil članek ob 40 letnici mesta Jesenic in 100-letnici Železarne Jesenice, v katerem pa je nasprotno avtor Jože Rozman ugotavljal, da so bile Jesenice ob koncu 19. stoletja in na začetku 20. stoletja eden najbolj mirnih krajev v Sloveniji, razlog za to pa je našel prav v širokem kulturnem in športnem udejstvovanju jeseniških delavcev.

Kot smo se lahko prepričali, so bile Jesenice pogosto cilj delovne sile: takšna praksa se je nadaljevala tudi po drugi svetovni vojni. Razloga sta bila dva: ekonomski- pomanjkanje delovne sile na Jesenicah in politični- v smislu utrjevanja bratstva in enotnosti, je bila železarna pisiljena sprejemati delavce iz ostalih republik bivše države, ki pogosto niso imeli niti osnovne šole in so v železarni pridobili polkvalifikacije in kvalifikacije. Ob tem sta se izpostavila tudi dva problema: stanovanj ni bilo dovolj niti za domačo delovno silo, poleg tega pa okolje prišlekov ni vedno sprejelo najbolje.

Ob tem je potrebno opozoriti še na eno dejstvo: s prenosom železarske produkcije iz okoliških hribov na Savo, Plavž in Javornik so bili ustvarjeni pogoji za širjenje dejavnosti - predvsem na osrednje območje doline. Železarna se je širila in skupaj z železniško postajo Jesenice razdelila na dvoje, na dva dela in tako onemogočila oblikovanje centra mesta. Z zazidavo enega najlepših parkov na Gorenjskem - Hrenovico, ki se je poleg parka ponašala tudi s sadnim in zelenjavnim vrtom, je delavsko naselje na Stari Savi izgubilo povezavo s središčem mesta in začelo propadati. Dejstvo je, da Jesenice danes nimajo centra, kjer bi človek lahko nakupil svežo zelenjavo, se ob kavici nastavil sončnim žarkom, se srečal s prijatelji ter imel občutek: Jaz sem Jeseničan. Tega danes na Jesenicah ni. Zato je smiselno, da se iz preteklih napak, ko so železarno postavili v vitalni del doline, danes ne ponovijo.

Blaž Račič

8. dimanj

decembra 2000 ob 17.uri se bo na Jesenicah – mestu rdečega prahu pred eno od zapuščenih stavb Železarne Jesenice zgodil mehansko-energetski dogodek, kot slovo od nekdanj z odprtim plamenom gorečih časov železarstva. Opuščena železarska stavba, ki stoji v samem centru Jesenic (Hrenovica) in bo v bližnji prihodnosti porušena, se je v zavest Jeseničanov in kot tudi samo popotnikov skozi Zgornjesavsko dolino zapisala kot simbol že minule tehnologije predelave železove rude.

Pred rušenjem te, z monolitnimi zidovi podprte konstrukcije smo pripravili glasbeni nastop skupine **The Stroj**, katere glasba in njeno izvajanje močno spominja na mehansko delo strojev železarne. S tem bi radi opomnili in spomnili na skupno prihodnost mesta, ki mu preteklost težke industrije ne bi smela pomeniti samo težaške gospodarske panoge, ki jo je najbolje čimprej pozabiti, temveč nauk o spreminjanju in razvijanju nove, svetlejše prihodnosti, zgrajene na trdnih, z ognjem prekaljenih izkušnjah polpreteklosti.

Ognj plavžev bo simboliziral nastop **Teatra Gromki s pirotehničnim spektaklom**, ki bo žar nekdanj cvetoče industrije raztopil v dovršene in delikatne baletne igre isker. Plamen, v katerem vse

staro izgori in se transformira, daje luč za podvige v prihodnosti, ki bi že vsaj zaradi tradicije na Jesenicah lahko našla plodna tla.

Rojstvo novih časov in obilje možnosti ustvarjalnega navdiha, ki naj jih mesto Jesenice ponuja, bo simbolizirala **baletna predstava »Novo rojstvo«** dveh mladih baletnikov – **Eve in Luke Jensterle**.

Skupina **The Stroj** uporablja glasbila iz jeklenih odpadkov, sode in posode pozabljenih namenov, in prikaže novo uporabno vrednost že zavrženih produktov in tehnologije v novih časih. Podobnost z željenim razvojem Jesenic ni naključna, saj rušenje starih tovarniških zgradb lahko in celo mora voditi do kvalitativnega dviga življenja in možnosti za delo kot nadomestka za izgubljene kolose preteklosti.

Pirotehnični spektakel bo s svojo energijo podžgal nove rodove in mladino h konstruktivnemu uporju proti okosteneli miselnosti in spomnil na čase, ko je ognj budil in zazibal v spanec delavnega človeka, ki se je boril za skupno, ne le svojo prihodnost.

Naj bo dogodek na Jesenicah pobuda za razmišljanje o prihodnosti nekdanj

cvetočega mesta, kjer se samo še ruši, in še to šele takrat, ko je nevarnost, da se stavbe sesedejo same vase. Razvoj in raziskave, nekdanj sestavni del železarskega giganta, so z njegovim razpadom pristale na ruševinah. Pred opuščeno železarsko stavbo je pravi čas in prostor za grlen krik po svetlejši prihodnosti Jesenic in celotne regije.

S simboličnim slovesom od železarske dejavnosti v centru mesta z nastopom skupine **The Stroj**, **pirotehničnim spektaklom Teatra Gromki ter baletno predstavo**, želimo opozoriti zlasti mlajše generacije, naj svoje železarske tradicije ne opusti, pač pa jo (kot z glasbenim ustvarjanjem na železovih izdelkih dokazuje skupina The Stroj ter v igri obvladovanja ognja Teater Gromki), izkoristi v obilju možnosti ustvarjalnega navdiha, saj se lahko železo, kovina ter ognj, ki so del zgodovine in življenja Jesenic, ponovno uporabijo na nov način.

S

te že opazili??? **Dan 1.** Vstanem, si lenobno pretegnem vse ude telesa, si skuham kavico za dober dan in odgrnem kuhinjske zavese. Dež. Čisto potuhnjeno. Padajoča voda. Pravzaprav samo raztresene kapljice sem ter tja – pomislim, kako je to pravzaprav nekaj običajnega za slovensko jesen. Nasmehnem se in začnem uživati v dežju.

Dan 2. Popoldne sedim za knjigo. Kaj že berem? Hm, ja neko poezijo... gledam eno in isto stran, s prsti rahlo bobnam po mizi in glasno zeham. Dež te uspava, to je dejstvo. Za nameček so še na radiu deževno zasanjani in melanholični in tako lahko pol ure poslušam komade v stilu »a la Richard Clayderman«. Pa smo tam. Bi koga poklicala? Ne, pogledam in zagledam »princa na belem konju, odrešitelja, mesijo, junaka dneva«. Moja postelja je še vedno samo ena. Dišeče vabi v svoj objem.

Zbudim se v **Dan 3.** Zamislim se, če bi bilo to vremensko fuzijo možno primerjati z Vesoljnim potopom? Končno premišlujem,

dnevnik o dneh

padajoče vode

da bi najela kakšen študentski kredit in si (višini kredita primerno) omislila kakšen čolničnik in se šla »novodobnega Noeta« (če premislim, in seveda tehtno izračunam; bi sicer višina mojega kredita zadostovala kvečjemu najemu pletne na Bledu za en popoldan – vendar je to že druga zgodba...). Sanjarim torej o dogodivščinah novodobnega Noeta, čakam da bo voda zalila naše kopno...

Dan 4. Zapusti me dobra volja in končno se neham primerjati z novodobnim Noetom. Ves humor je ljudem padel v vodo. Dobesedno. Celo Jesenice kot mesto poskrbijo za poseben nočni »živ žav«. Nekatere vode malce podivjajo. Ljudje najdejo končno

10

»pol kile droge, prosim!« 2460

»Kaj je mar za večnost pogubljenja neskončnost naslade?« se je pred Baudelaire in če vprašate mene, so ga erate. Tako on kot tudi Rimbaud in interpretacije človeškega življenja, se (termin, ki ga radi uporabljamo). Da ne moremo živeti brez omame. me označite za noro, se vprašajte, uživali, da bi lahko uživali tisti mir, odgovor; neprestano! Karkoliže ali slej občutili ugodje. Notranjo hkrati. Zakaj? Ker tako prekleto dene, potreb smo stisnili ob zid, saj so le te nadomestiti nastalo praznino. Potrebe in duše«, potrebe intelekta. V bistvu razvojem možganov so se človeku želje, kopicili interesi, tako pač je. Če zagotovo izumrli. Nenazadnje, tako drugega kot stanje optimalnega užitka, raziskovanje notranjega omami, niti v drogi, ki jo izberemo, pač samega sebe in kakšen odnos do da »JUST SAY NO!« ni dovolj deluje. Takšni in drugačni zasvojenici droge, hrana, TV, Internet, mobilna sanjarjenje, itd., z vsem tem se v ne upoštevamo, da nas vse to lahko različne droge, tiste ki nam pač denejo in tu nastane problem. Izbira in uporaba je odvisna od odnosa do samega sebe in do sveta, če ta ni dovolj kvalitetni, tudi odnos do droge ne more biti. Zasvojenost je tako neizbežna. Lahko uzakonimo prepoved iskanja užitka, a to nekvalitetnega odnosa do samega sebe in do sveta ne bo popravilo. Gradove v oblakih je treba pričeti zidati pri temeljih. Če so majavi, ne zidajmo za vsako ceno. Ojačajmo jih. In predvsem vztrajajmo. Potem se nam ne bo treba bati, da bi številne droge, ki se ponujajo, ogrozile celotno eksistenco, potem ne bomo imeli potrebe po zlorabi, droge bomo kvečjemu uporabljali in sčasoma bomo morda doumeli, da tudi to ni več potrebno, kdo ve. Do takrat pa: »...če nočete, da vas čas trpinči kakor sužnje, se kar naprej omamljajte! Z vinom, s poezijo ali pa z moralo, kakor hočete.« (C. Baudelaire). Tudi sprehod skozi zimski gozd lahko zadane!

tistemu, ki je za hip spoznal mnogimi leti vprašal Charles po krivici uvrstili med dekadentne lit-Wilde je pravzaprav pisal pravi, da je opisoval »resnico« Resnico, ki velja za vse, brez izjeme. (Dobrodošli v dekadenci.) Preden pa kolikokrat na dan si zaželite, da bi ugodje, zadovoljnost...Poznam počnemo, počnemo zato, da bi prej izpolnjenost, varnost, vse te občutke ne vem zakaj! Zadovoljevanje fizičnih »grešne«, nemoralne. In treba je bilo zavesti in podzavesti. Potrebe »srca se je vse začelo dosti že prej. Z razvile tudi nove potrebe, množile ne bi pri tem hrepeneli po ugodju, bi deluje tudi naše telo. Omama ni nič ugodja, sproščenosti, zadovoljnosti, sveta...Problem torej ni v želji po pa je v tem, kakšen odnos imamo do droge. In čas je, da se mladim pove, uporabna filozofija, vsi vidimo, da ne vsevprek. Alkohol, tobak, ilegalne telefonija, šport, glasba, religija, življenju bolj ali manj srečujemo in omamlja in zasvoji. Izberemo si

smisel za temo pogovora. Če bi pomnožila število mojih sorodnikov s številom dni v letu, te pa nato še s številom brezposelnih v Sloveniji, bi dobila približno število variacijskih možnosti na temo vreme. Ta dež imenovati slabo vreme je dokaj mil izraz. A v življenja mnogih ljudi je prinesel vsaj smisel in možnost za pogovor.

Dan 5. Gledam poročila na TVS in pomislim, da bi kaj takega televiziji lahko predvajali namesto grozljivk. Nekaj jih naredi skupinski samomor, pa kaj potem, saj jih je na svetu še nekaj milijard v zalogi... teroristične organizacije so razstrelile avtobus izraelske mladine, ki se je peljala v šolo... Plaz grozi neki vasici Log pod Mangartom, ki tako čez noč postane »slovenska superstar vas«... resnično lahko poročila POP TV in TVS nominirajo za najbolj odštekani dokumentar leta.

Dan 6. Končno me mine ves smeh. Napočil je čas, ko vsi verni blagoslovljajo svoje hiše s kadilom in molijo, da jim ne bo pricurljalo v klet, vsi malo manj verni – tisti freaki znanosti – pa z grozo v očeh spremljajo satelitske posnetke ciklonov in anticiklonov. Dež pa še vedno pritajeno igra na svojo vižo. Končno me mine vsa dobra volja, smisel za humor... nastopi tako imenovana »deževna depresija«. Zdravila zanjo še ni...

Dan 7. Evropa že meji na paniko. Smešno, da se ob naravi, tej podrejeni služabnici ljudi, zdrznejo tudi največje glavce Evrope. Dež pa kljub temu še vedno »goni« eno in isto. Tudi spati ni več lahko. Sprašujem se, kje so dnevi, ko sta me zvok dežja in toplota soba zazibali v prijeten sen. Zdaj hodim spat in si tlačim vato v ušesa, da ne slišim več tako naravnega zvoka, kot je padec vode.

Dan 8. Dan, ko Bog ni imel kaj več za ustvariti. In je zato sklenil, da bo raje uničeval. Mar ni smešno, da se mi, Superljudje, še vedno bojimo nekaj tako naravnega, kot je dež. Kot majhni otroci čakamo sonca, tega odrešitelja neba, ko bomo lahko zopet spuščali zmaja na hribu, se ljubili v visoki, nepokošeni jesenski travi in sedeli med odpadlim jesenskim listjem in gledali v to odrešujoče Sonce.

Počakajmo **Dan**, ko bo Bog povabil Sonce na nebesni svod. Čakajmo na spektakularni »The Great Gig in the Sky«!

Ana Kokošinek

www.getwork.org

zgrabi
priložnost

največji
študentski
zaposlitveni
projekt

P

roces globalizacije, vse hitrejši prenos informacij, sodobna informacijska tehnologija in kompleksno poslovno okolje so dejavniki, ki zaznamujejo gospodarstvo tretjega tisočletja.

Uspešna podjetja sledijo tem trendom s hitrim odzivanjem na spremembe iz zunanjega okolja, dodelano strategijo tržnega komuniciranja in implementacijo informacijske tehnologije v celoten poslovni proces.

V teh pogojih poslovanja se uspešno podjetje zaveda, da sta upravljanje z znanjem in vlaganje v človeški kapital najpomembnejša vira konkurenčne prednosti.

Takšno podjetje bo načrtno in skrbno razvijalo kadrovske politike, ki bo pomagala graditi kariero posameznika, ga spodbujala pri osebnem razvoju in uresničitvi njegovih ciljev.

Ključna naloga kadrovskega oddelka pa je poiskati najboljše sodelavce, ki so ambiciozni, fleksibilni in drzni. Dobiti takšne ljudi pa je izziv za kadrovske službe in je ključnega pomena za razvoj podjetja.

vizija in poslanstvo

Vizija projekta getWork je razvijati dejavnosti, s katerimi bomo postavili najodmevnejši in najuspešnejši projekt povezovanja gospodarstva z izobraževalnimi institucijami preko študentov in profesorjev ter s tem pripomogli k večji konkurenčnosti slovenskega gospodarstva.

Poslanstvo projekta getWork vidimo v vzpostavitvi uspešne in trajne povezave med izobraževalnimi institucijami in gospodarstvom.

Posebno pozornost bomo namenili informiranju in usmerjanju dijakov pri izbiri študija upoštevajoč trende v gospodarstvu.

Sodelovali bomo s tujimi podjetji in institucijami z namenom omogočiti slovenskim študentom nabiranje mednarodnih izkušenj.

Z dejavnostmi, ki jih bomo razvijali, bomo postavili najodmevnejši in najuspešnejši projekt, pri povezovanju gospodarstva in institucij.

GetWork vključuje številne aktivnosti na temo zaposlovanja kot so seminarji, dnevi odprtih vrat v slovenskih podjetjih in sejem zaposlitvenih priložnosti.

Projekt se začne s seminarji - Malo šolo zaposlovanja, ki poteka v sodelovanju z Zavodom republike Slovenije za zaposlovanje. Seminarji bodo namenjeni iskanju prve zaposlitve, pisanju življenjepisa ter pripravi na razgovor za službo, iskanju poklica in idealnega delovnega mesta – določanju zaposlitvenega cilja. Vrhunec getWorka je sejem zaposlitvenih priložnosti, kjer boste študentje imeli možnost neposrednega kontakta s predstavniki podjetij. Na sejmu boste dobili informacije o možnosti za občasno delo, prakso in stalno zaposlitev. Cilj sejma je vsekakor vzpostaviti odnos med vami in potencialnim delodajalcem.

Projekt getWork organizira Zveza študentskih zvez in društev za mednarodno sodelovanje in izobraževanje KOMISP, Zveza za tehnično kulturo Slovenije ZOTKS in INFOS. Priključili pa se mu bodo tudi regionalni študentski klubi in regionalne dijaške sekcije po vsej Sloveniji.

P

onedeljek ob 12³⁰: Haaaaa (zehnem) in se pretegnem kolikor morem. Kako čudovito je vstati takrat, ko se ti prileže in ne takrat, ko moraš. Kuhinja, voda za kavo; kopalnica, voda za osebno higieno. Spet kuhinja kjer dokončam kavo in si poječem toast (to je definitivno prednost kasnejšega vstajanja). Potem pa uživancija; preberem Marušino sporočilo, grizljam toast, pijem eno najboljših kav na svetu (vsak je za nekaj nadarjen), gledam skozi okno na BTC (ampak me to sploh ne moti) nad katerim se razprostira iz moje perspektive za kak meter jasnega neba. Potem pa oblačenje, česanje, make-up (, ki je čisto ponedeljkovo asketski), pa še knjige in že sem na trolji. »Na ušesih« radio Študent, rahel dežek (žegen?), prava nekičasta romantika. In potem NUK! Hitro oddam knjige in si potem privoščim razvado: čitalnica; vonj knjig, šepet obračajočih se listov, pritajeno šepetanje in mrmanje. Odprem knjigo in se delam, da berem, v resnici pa z zaprtimi očmi premišljujem v teh knjižnih nebesih. Čista pozitivna energija. Pa potem spet nazaj v dež. Sploh nisem jezna, ker mi je nekdo odtujil dežnik. Dobim vabilo na erotično masažo. Mhm, ne, bom raje počakala na tako z dušo. No affence!

Zvečer literarni večer. Uroš Zupan mi je bil všeč. Njegova sogovornica pa ne. Zdela se mi je nezrela zanj (pa ne da bi hotela biti do nje nesramna, s Prešernom bi se punca čisto ujela.). U. Zupan pove nekaj pesniških resnic. Včasih me je imelo, da bi spustila kakšen »D-haa«, samo ne bi pasal v atmosfero.

Doma me čaka Maruša »naravnana na pogovor«. In ta steče. Ena od prednosti študentskega življenja. Ideološko obarvani pogovori, tematski pogovori o točno določeni osebi (npr. povezani z ljubeznijo – to je zgolj primer). Potem za ščepec televizije in spanje. Zaživim v drugi dimenziji.

Torek ob 10: Jutro mi pokvari budilka. Ampak jo utišam in se raje posvetim »jutranjim vodam«. Potem zopet uživanje za mizo pri oknu s pogledom na BTC. Dež. Full. Po oblačenju brez make-upa (moški svet bo pač danes moral počakati name; sej ne da bi me drugače ravno oblegali). Odhod v dež, trola, vrvež ulice, »filofax«. Poskušam nekomu polepšati dan z nasmehom. Odzivi so kar ugodni. Predavanje. Pa potem kosilo v italijanski restavraciji z bivšo sošolko in njeno prijateljico. Spet uživancija (postala bom prav razvajen otrok); makarončki z različnimi siri in smetano, božanska solata. Noro. Potem kava v lokalni, ki ni ravno po mojem okusu. In srečanje z bivšimi sošolci iz gimnazije (pravzaprav so bili v paralelki). Pa še eno predavanje in odhod »domov«. Pijačka – nealko – alko mi sploh ne sede več.

Zvečer, po večernih ritualih (nekateri so popolnoma študentski; naprimer smejanje brez razloga) sledi spanje nedolžnega, potopim se v koktajl noči in sanj. Verjetno sem spala z nasmehom.

Sreda ob 5³⁰: Maruša ima prav, ko pravi, da bi tako zgodnje vstajanje morali zakonsko prepovedati. Ritualni z vodo, zajtrk: kakav in piškoti (naj mi bo). Še mrak. In jaz sredi megle. In hladu. Na avtobusu podarim sedež in nasmeh starejši gospe, ki gre verjetno že ob pol sedmih na Žale. Na ušesih radio Študent (Ljubljana me razvaja). Pa spet »fax-rituali(zakaj ne raje šege in navade)«.

Ob pol treh zapustim šolo. Saj je prov zanimiva tale šola, sploh če imam vmes čas za drugo jutranjo kavo in še kakšno razvado. Doma me čaka Marušino sporočilo, da je solata v hladilniku. Njene solate so pa zakon. Potem se razvajam z noro dobro knjigo (Baudelaire-itak). Tole pa meji že na hedonizem. Popoldne grem

v mesto na kavo s kolegico. Čvek, čvek. Kdo pa pravi, da mora pogovor imeti smisel. Ampak kmalu ga dobi. Esenca. Hm. In obvezno vprašanje: kaj želim početi, ko bom doštudirala? Hja, kot prvo želim, da bodo tale moja študentska leta čim daljša (sorry mami, pa oči in vsi sorodniki, ki vlagate upe vame). Potem pa ne vem. Želim si, da ne bi bila to klasična »od 7h-14h« služba. Ampak, kdo si pa to želi v mojih letih, pa se na koncu večina ljudi vendarle najde v tem dnevem za dnevem istem življenju (sej ne posplošujem, ne obtožujem in sploh nimam nič proti tistim, ki imajo tak način življenja radi, samo izražam svoj pogled na zadevo). Uglavnem, ne bom pustila, da mi bo dolgčas, da bi mi služba postala zgolj nujno zlo. Upam, da bo ta kos zarečenega kruha splesnel, da ga ne bom niti pogledala, kaj šele pojedla. To je edini načrt za prihodnost. Poleg 12-ih otrok, ki jih načrtujem s prvim in edinim možem, pa hišo, bazen in najmanj dva avtomobila (razred a, se razume), okoli velikega posestva pa (z gozdom, ribnikom, pašnikom s konji in cvetličnim vrtom (zimskim in letnim)), pa seveda bela ograja. Ne, sej ne.

Četrtek ob 6³⁰: Hudo, ampak za odtenek bolj človeško. No-ja, po jutranjih hladno-toplih ritualih se počutim človeško in pripravljeno za ljubljanski vrvež. Danes se javljam iz LJ na ŠORT. Pogledam zapiske dogajanj in prireditvev. Kar uredu, ampak men se zdi kar mal malo. Sej res LIFE. No, zde, ko pa podam še nekaj teh podatkov pa kar nekaj izgleda. Med predavanjem pišem članek za Brco. Na koncu ugotovim, da se z idejo članka sploh ne strinjam popolnoma. Jaz predalčkam ljudi, ko pa stalno razglašam, da je vsak svoj individuum. Ali sem jaz tudi pripadnik skupine? Študent? (KJS-jevec?) umetnik? Slovenec? Hruščan? Hm, vse to sem, ampak lahko bi se označila samo kot Neja. To pove največ. Kaj pa če bi mi bilo ime Tanja? Ali bi bila še vedno jaz? Sophijin svet dilema. Šit, zde sem se pa še zafilozofirala. Pa še javljanje imam zvečer in imam tremo. Halo! Tremo imam. Noro. Ampak se grem zato raje razvajati s tušem, takoj ko stopim skozi vrata LJ doma. Torej, grem pozabit na tremo (vroč tuš terapija - »VTT«). Potem pa še mal »jest« knjigo. Mhmm. That's the way (aha, aha) I like it! Zvečer pa na šeeno predavanje (ob 18.50), poj javljanje (sploh ni blo tko fejest hudo grozn). In potem užitek v brezdelju.

Petek ob 5³⁰: Mami, jest bi še spala. Samo ne! Moram biti karakter in vstati, pa če je še tako hudo. Da bom lahko otrokom in vnukom pripovedovala kako pridna študentka sem bila. Ustanem, vodne uživancije. Rjavi čarobni prah (kava) dela čudeže. Toastek. Spokam stvari, dons končno (?) odhajam domov. Razvajati se (razvajati sebe lahko postane dolgočasno, če ga je preveč). Predavanja prestanem. Avtocesta. Babi, prihajam. Avtobus – šofer se me razveseli; kako lepo je biti doma. Spotoma pozdravim trgovko v »domači« trgovini. »Kako, Neja?«. »Super! Ljubljana je zakon. Samo Jesenice..., čez Jesenice jih ni! Doma!« njen smeh me pospremi. In že: juhuuuuuu, umazano perilo pristane v košu za umazano perilo, oblečem svojo staro, raztrgano trenirko, hodim okoli bosa in uživam v maminih štrkljih in v kompotu, ki je (roko na srce spet se hvalim) mojstrovina. Sej, v Ljubljani je »good«: samostojno življenje, pa veliko izbire, samo Jesenice, Hrušica, tukaj so pa ljudje. Spet bo visok telefonski račun.

mood swings z marušo

2336

No, veseli december je tu. Čas, ko nam strici, tete, stare mame bolj pogosto stisnejo kakšnega jurja, da ga lahko napravimo v prvi prodajalni s CD-ji, na primer. Če to res nameravate, dovolite, da vam nekaj stvari namignem

Toplo priporočam novi CD RONI SIZE REPRAZENT vsem, ki se vam dopade d'n'b, vendar ne gre zgolj za to. Album se d'n'b meša s hip-hopom, kar potrjuje na primer gostujoči METHOD MAN, slišati pa je tudi kaj tršega, za kar je zaslužen tudi ZACH DE LA ROCHA, vreščeci vokalist, brez katerega RAGE AGAINST THE MACHINE ne bi bili R.A.T.M (ampak so od novembra v to prisiljeni, Zach jih je namreč zapustil). Glasba s tega albuma lahko prepriča tudi najbolj trdovratne dvomljivce v elektro zvoke, kar je morda natanko to, kar Roni Size želi. Kakorkoli že, postreže

vam z bogatim spektrom zvokov, dodelanimi fuzijami in seveda – z bobni, vse to v ritmih, ki človeka ne pustijo hladnega.

Se še kdo spomni malega, simpatičnega hašišarja iz Anglije, ki je priredil Marleyev »Sunday Shining« ? Bi rekla da ne, saj je tri leta nazaj posnel edini album in je še do letos očitno zaspal. FINLEY QUAYE se je prebudil in posnel novi album, katerega še nisem poslušala zato vam priporočam kar starega, ki nosi naslov »Maverick A Strike«. Na njem najdete lepe popevčice, obarvane z reggaeom, dubom, trip-hopom in popom, ki vam bržkone lahko polepšajo dan, saj so vsebinsko zelo pozitivno in dobrovoljno naravnane na življenje. Posebej ga priporočam depresivnim, glede na to, da se bližajo prazniki, ko bo stopnja samomorilnosti zelo visoka.

Kaj še? Morda malo etna in folka. Za vas imam tri besede: INCREDIBLE STRING BAND, ki vam verjetno ne povedo dovolj. Zasedba ni padla z lune, ampak kvečjemu iz preteklosti, saj govorim o časovni razdalji 30 do 35 let. Tisti, ki vam je hippyjevstvo blizu, jih enostavno morate spoznati, sicer pa gre za to, da v poplavi raznorazne »muzike«, ki se nam ponuja danes, lahko najdemo kvalitetno glasbo – in temu vprid je poznavanje glasbene zgodovine skoraj nujno. Kar velja na splošno za vse stvari v življenju: več, ko imamo izkušenj, bolje se znajdemo. INCREDIBLE STRING BAND utegne biti lepa izkušnja, če jih

seveda najdete. Verjetno boste morali v bolj založene prodajalne, vendar se izplača. Če vzamete kar alias »greatest hits«, ne morete zgrešiti. Instrumentalna, pravljicična orientalsko-keltska etno muzika se bo topila v vaših uhljih. Naj Janis, Doorsi in Hendrix za spremembo malo počijejo...

Naslednjo domačo nalogo pa vam naložim po novem letu oziroma v novem tisočletju (po enoletnem prepiranju bomo končno vsi v istem tisočletju!), vsebina naloge pa bo spet odvisna od počutja. Merry New Year vam želim

Maruša

V teh dneh, ko slavimo jubilej največjega slovenskega pesnika, vam v pokušino dajemo poezijo nekaterih tujih avtorjev, ki so se trudili posnemati našega največjega poeta. Kako jim je uspelo pa ocenite sami.

FRANCOVA PREŠERNOV KRASNAJA VIDOČKA

Krasnaja Vidočka pri more stala je,
spakojno djetičanstvu rublje prala je.

Ajin čorni muž iz barka stapilsja,
krasivoj Vidočki taku gavarilsja:
»Ja tebja pasmatrat – devušakaja mila,
ne panimajem, skaži, mja kakovaja sila
da Tvoj organizam nije tak kak je bil!«

»Pa čemu študirašč daragoj tavišič?
Paznaješ mi muža? Mlad bil, harašo aral
je,
staruška postal je i zaflancat zaspal je!«

FRANSOA PREŠEREN LA BEL VIDÁ

La bel Vidá sür la mer stalá,
Sür la mer stalá, plenis pralá.
En negro on mim prveslá,
la bel Vidá, Vidá vprašá:

»Bonžur madam, kuku je z Vam
La bel Vidá u per Te vu,
kuku je z Vam, kaku-kaku?
Perkva Vidá, m vadost Tvojá
ní več svažá kakur je bva!«

»La bel Vidá vé tu, že vé –
a qua kpa nač drgač ne gre:
m ja mož bovan, ma let skor stu
adjö lamur, a d k l e n k a l u!«

FRENK PREŠEREN BJUTI VAJD

D' bjuti Vajd is on di morje stejšn
per murje stejšn and plenišn prejšn.
En negro blak iz barkeng stoping,
and reče bjuti Vajd of u smoking:
»Very well, gerl nkar ne mendraj,
nis' frišna več, povej mi zakaj?«

»Kaku bla bi yes frišna gerl,
kje pa moj mož the end in bo kmalu
umerl...«

FRANCE PREŠEREN
LEPA VIDA

Lepa Vida je pri morju stala,
tam na produ je plenice prala.
Črn zamorc po sivem morju pride,
barko ustavi, vpraša lepe Vide:

»Zakaj Vida nisi tak rdeča,
tak rdeča nisi, tak cveteča
kakor ti si prva leta bila?«

Vida lepa je odgovorila:

»Kako rdeča bi bla in cveteča,
ker zadela mene je nesreča.
Oh, doma je bolno dete moje!
Poslušala sem neumne svete,
omožila sem se, starca vzela,
malokdaj sem srotica vesela.
Bolno dete ves dan prejokuje,
celo dolgo noč mož pokašljuje.«

FRANČEŠKO PREŠERNELLI:
LA BELLA VIDA

La bella Vida e per mare štala,
per mare štala e pleniče prala.
Un negro nero še iz barka pele,
žagleda Vida, šubito vešel je.
Štop svoja lepa barka uštavi,
žamurč takule Vida pravi:

»Perke njente pju koži, koži bella
kakur ši tam na škoreči čvela?«

»Ma kuku bi bla jas bella roža,
k mam pa že tačga starhã moža?«

FRANZ PRESCHEREN
EINE SAUBER FIDA

Eine sauber fida ist am morje stala,
am morje stala und die Wasche prala.
Na dounfarju se en samurc perfura,
zažlajfa šif in se ustav kt ura.

Encajt na Fida gleda s rešpetlin
pogrunta hmal, da Fida anpisl hin.

In jo pofraga:

»Ja saurer Fida povej, warum nis
jung und friš k' s' bla prej?«

Mu sauber Fida glih pres antwort da:

»Kako bla jest jung und friš,
main man ist fuč – zanič pr hiš'!«

2221

kronika s krono,
poročča
sassy fish

Veseli december - mesec
izrednih razmer?

Praznovanje Miklavža, Božiča in Novega leta jemlje zelo resno vse več Slovencev. Vsesplošno okraševanje se že dolgo ne pričinja šele okoli božiča, ampak se začenja že v novembru. Statistično bi lahko napovedali, da bomo drugo leto z okraševanjem pričeli že takoj po Dnevu spomina na mrtve, čez deset let pa začetek praznovanja lahko pričakujemo že poleti. Psihologi se že nekaj časa ukvarjajo s problemom prezgodnjega praznovanja in obsedenosti z njim in ugotavljajo, da se splošno stanje državljanov slabša. Omenjajo tudi vse večje število podzemnih fanatičnih skupin, ki izdelujejo zloglasne pojoče adventne venčke, plešoča božična drevesca, panoje-okrase s slogani (npr.: Rode is god, Marry me Maria, Vse poti vodijo na brezje, ipd....), v okviru televizijske prodaje pa lahko že letos menda pričakujemo okoli 1m velikega Jezusa na križu, ki na znak:«Amen!» začne prepevati božične pesmi v različnih glasbenih zvrsteh. Na voljo vam bo klasični Jezus, Jezus- heavy metalec in Mc Jezus. Kritično razmišljujoči državljani so v času praznovanja nedvomno v manjšini in se skupaj s pripadniki drugih verskih skupnosti borijo za zaščito s strani države, ki pa utegne december razglasiti za mesec izrednih razmer.

Policisti nad policijsko
nasilje

Že dolgo časa se v naši družbi govori o spornosti policijskega nasilja, ki ga represivni organi često uporabijo v svojih postopkih skoraj samoumevno. Zanimivo pa je, da so se tudi sami odločili narediti črto čez nepotrebno nasilje. Po večini policijskih postaj so že uvedli številne delavnice, v katerih se ukvarjajo s pretirano agresivnostjo. Zaenkrat je še največ zanimanja za tečaj meditacije po obiskovanosti pa ne zaostajata niti yoga, niti tečaj ustvarjanja s plesnim gibom. Projekt podpira MNZ RS, kjer so nam povedali:« Našim policistom smo omogočili avtogene treninge, s pomočjo katerih se bodo lahko s civilnim prebivalstvom bolje sporazumevali in ne bo več prihajalo do težav zaradi policijskega nasilja.« Policisti so pri sebi že odkrili določen napredek. Eden je povedal:« Včasih sem samo tepel. Pendrek in jaz. To so bili časi. Je kar letelo. Potem pa sem ugotovil, da tako ne gre več naprej. Žrtev se ne more upreti in nima smisla. No in sem začel z meditacijo. Če me sedaj prime, da bi koga aretiral s pomočjo prisilnih sredstev, naredim najprej globok vdih in izdih. Če to ne zaleže, zepojem še mantra »ohm« in v glavnem se kar obvladam. Res pa je, da me potem čudno gledajo in se mi smejejo, zaradi česar bi jih kar postrelil.« za ugotavljanje uspešnosti projekta je torej še prezgodaj, lahko pa upamo na bolj prijazne policiste nekje v prihodnosti.

Spoštovani!

Križanka je tokrat večja, zato boste morali vaše možgančke napeti skozi nekaj nadaljnjih kravželjčkov, če si boste želeli pridobiti kakšno izmed nagrad.

Te pa so tri. Prva, druga in tretja.

prva – dve vstopnici za

kino Železar Jesenice

druga – dve vstopnici

za gledališče Toneta

Čufarja na Jesenicah

tretja – brezplačna

udeležba na tečaju v

organizaciji KJŠ

Pravilne rešitve,

podatek o telesni višini

s št. noge pošljite po

pošti ali osebno

prinesite na naslov:

KJŠ, titova 86, 4270

Jesenice

BLEJSKA ŠOLA	SLO. PESNIK FRANCI	GRŠKI FILOZOF (ok.500p.n.š.)	HABRL TONE	OLIMPIJ- SKE IGRE	DANILO SLIVNIK	KAPITAN JULESA VERNA	SMRDEČI PLIN	PRISTA- NIŠICE V ZALJUV NEORO SOMALIJA	VERA TORKAR	VODNA ŽIVAL	PLAST KISIKA V ATMOSFERI	NASHROINO OD NEBES	NEPRO- FESIO- NALEC
ZAH. DEL STARE CFLINE													
ANTI JUDOV STVO													
GLAVIČ ALEŠ			TONE FORNEZZI	DUNAŠKA MESTNA ČETRT	NASPR. OD DURA SLOPESNIK ALOJZ				GREGOR- ČIČEV SLAP				
OSMERO KOTNIK								BIBLIJSKA OSEBA	ŠVIC. PISATELJ CLAUDE NAROD				
RUS. SOV JETSKA FED. SOC. REP.						NEG. DELEC RUTENU					LUKA ERŠEN DALMAT. GOSPA		
INGOLIČ ANTON			REKA V J. AMERIKI							NAZIV	Š	GOROVJE V SAUDSKI ARABII	R
ČERNE GREGA			VZGOJA										
NINA OBLAK			RADON AMERICU			SAŠO ANDERLIČ	GR. OTOK TONE ROP						NATAŠA ABRAM
STRO- KOVNJAK ZA IRAN. KULTURO								SLO. NOVI NAR IN HI MALAJEC					
PREŠER- NOVA PESEM				VSTOP NICA				T		J.AMER. PAPIGA			

Z namenom priprave čim boljšega časopisa Kluba jeseniških študentov želimo naša prizadevanja ustrezno ovrednotiti. Ker se sami težko ocenjujemo, merimo in vrednotimo (smo namreč ljudje in zato pristranski) svoje delo, se s pozivom obračamo na tebe, da nam pomagaš 'biti BRCA'. V ta namen te naprošamo – če seveda želiš sodelovati pri razvoju časopisa, posledično pa tudi Kluba jeseniških študentov in okolja iz katerega izhajamo – da prispevke v časopisu ovrednotiš na lestvici od 3 do 5. Pri tem pomeni ocena 3 (tri), da je članek, fotka, vic, križanka, pesem ali pa kar cel časopis – BRCA, ocena 4 (štiri) pomeni ZELO BRCA, 5 (pet) pa pomeni »Zakon je bit' BRCA«. Lestvica je oblikovana z ocenami od 3 do 5 namenoma in sicer zato, ker naših prizadevanj za pripravo časopisa enostavno ne moremo oceniti z 1 in 2 (ti oceni se uporabljata v šoli in se ju uporablja predvsem za ocenjevanje (ne)znanja. Naših prizadevanj, katerih rezultat držiš v rokah, ne moremo oceniti s tema ocenama, ker je v časopis vključenega precej znanja, dela, prostega časa in nenazadnje tudi denarja. Ker želimo razvijati pozitivno gledanja na svet, vpeljujemo pozitivno vrednotenje. V vsaki stvari, dejanju ali aktivnosti je moč najti pozitivna, pa tudi negativna dejstva. Kljub temu, da lahko časopis ocenite negativno, pa naj bo kritika zastavljena pozitivno – pričakujemo namreč, da boš ob tem, ko bi kaj pokritiziral/a hkrati tudi dodal svoj predlog za izboljšave. Če bo kritika zastavljena pozitivno, se nam ni bati, da bi se časopis ne razvijal. Torej, če želite, da bo časopis res NAŠ in res DOBER, vreden brana ter vreden vloženega truda in denarja nam pomagajte poiskati pravo pot razvoja (naš naslov, kamor lahko pošlješ omenjeno pa tako ali tako poznaš). Na istih naslovih pa do 14. januarja 2001 sprejemamo tudi članke za prihodnjo številko časopisa, ki bo izšla v začetku meseca februarja.

skupni projekti kluba blejskih študentov (KBŠ), kluba radovljjskih študentov (KRŠ) in kluba jeseniških študentov (KJŠ)

sobota, 9. december 2000

• ob 19.30 uri
OŠ Bled -
košarkarski turnir trojk Kluba blejskih študentov, Kluba radovljjskih študentov in Kluba jeseniških študentov

petek, 15. december 2000

• ob 19. uri
GLEAM-ART Bled
tekmovanje v pikadu in taroku, spoznavni žur – KBŠ, KRŠ, KJŠ
(ne pozabi članske izkaznice)

petek, 22. december 2000

• ob 18.30
Srednja šola Jesenice (ŽIC) –
košarkarski turnir trojk - KBŠ, KRŠ, KJŠ

• ob 20. uri
KD Hrušica
BRCA – novoletni žur KJŠ z diapozitivi o Avstraliji
(ne pozabi članske izkaznice)

3BM Jesenice

elektronika in mikoročunalniki d.o.o.

4270 Jesenice, C. železarjev7, www.3bm.si
tel.: (04) 58-61-444, faks: (04) 58-36-440

Servis računalniške opreme

Garancijska popravila tiskalnikov EPSON in Fujitsu, osebnih računalnikov DTK in Packard Bell.

Izvangarancijska popravila računalnikov PCX, monitorjev, tiskalnikov HP, Star, Brother, NEC, Xerox, telefaksov Canon in druge opreme.

Vgradnja razširitev. Pooblaščen servis Repro d.o.o. Ljubljana.

Prodaja računalniške opreme

Osebnih in prenosnih računalnikov HP, Fujitsu, Star, Canon, skripta, Programska oprema, telef

EPSON, drugo.

Pooblaščen.

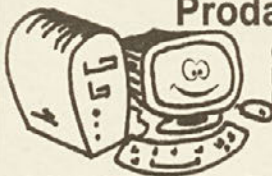

Foto Triglav

JESENICE

fotografske storitve

Titova 22a 4270 Jesenice

tel: 04/ 586 41 66

10% popust na storitve s člansko izkaznico KJŠ

tisk-am

TISKARNA

FOTOKOPIRANJE ▶ GRAFIČNO OBLIKOVANJE
IZREZOVANJE NAPISOV

(OPREMLJANJE KOMPIJEV Z REKLAMNIMI NAPISI)

TISKARSTVO ▶ OFFSET ▶ SITOTISK

c. Železarjev 14, 4270 Jesenice; Fotokopiranje: 04/ 583-10-40 int. 269
Telefon/fax: 04/ 586-40-87, GSM 041-414-297

BRCA novoletni žur KJŠ bo v petek, 22. decembra ob 21. uri v KD Hrušiča

POŠILJATELJ:

Klub jeseniških študentov

Titova 86, 4270 Jesenice

tel: 04 583-15-40; gsm: 041 55 77 35

e-naslov: kjs@telesat.si,

splet: kjs.telesat.si

poslušajte

študentsko oddajo

na radiu triglav

vsak četrtek od
19.30 do 20.30
na 96.0 MHz !

tiskovina

pošttnina plačana pri pošti
4271 jesenice